

Asia: VN/20253/2024

Lausuntopyyntö: Fossiilittoman jouston työryhmän loppuraportti

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työryhmän raportissa ehdotettu sähkömarkkinoille suunnattu valtioneuvoston tukimekanismi perustuu ennusteille sähkön kysynnän kasvusta. Nämä ennusteet ovat Paikallisvoiman näkemyksen mukaan hyvin epävarmoja. Arviot tukimekanismin vaikutuksesta sähkömarkkinoihin ja tätä kautta sähköjärjestelmän kokonaiskustannuksiin puuttuvat myös täysin.

Syyt raportin puutteille eivät johdu työryhmän työskentelystä sinänsä, vaan siitä, että työryhmälle annettu aikataulu oli kohtuuttoman kireä, eikä sen puitteissa ollut mahdollista tehdä yhtäältä uskottavaa kuvausta ongelmasta, jota ollaan ratkaisemassa, eikä toisaalta arviota siitä, miten esitetty tukimekanismi vaikuttaisi sähkömarkkinoihin.

Raportissa esitetään arviona sähkön kysynnän olevan Suomessa viiden vuoden kuluttua vuonna 2030 yhteensä 126 terawattituntia. Sähkön kysyntä oli vuonna 2024 yhteensä 83 terawattituntia. Oletettu yli 50 prosentin sähkön kulutuksen kasvu viidessä vuodessa olisi Suomen historiassa täysin poikkeuksellinen. Arvio perustuu Fingridin esittämiin ennusteisiin, joka perustuvat Fingridin vastaanottamiin uuden sähköntuotannon liityntäkyselyihin. Liityntäkyselyt ovat viime vuosina kasvaneet hyvin voimakkaasti, mutta ne eivät ole investointipäätöksiä, vaan kertovat ainoastaan tuottajien potentiaalisesta kiinnostuksesta markkinaan. Sähkön kysynnän kasvu edellyttää investointeja sähköä käyttävään teollisuuteen, mikä näyttää Suomessa useistakin syistä huomattavasti epävarmemmalta. Pidämme liityntäkyselyjen perusteella oletettua sähkön kysynnän kasvuennustetta liian epävarmana perusteena rakentaa veronmaksajien rahoilla tuotannon tukimekanismi.

Toinen vakava puute raportin ehdotusten toteuttamisen kannalta on, ettei esitettyjen toimenpiteiden vaikutuksia ole ollut mahdollista lainkaan arvioida, mikä mietinnössä myös todetaan. Viime aikoina olemme nähneet markkinaehtoisia investointeja paitsi kulutusjoustoos, myös niihin joustaviin tuotantomuotoihin, joita tukimekanismilla ensisijaisesti halutaan edistää. Pidämme

todennäköisenä, että valtiontuki syö tilaa näiltä markkinaehtoisilta investoinneilta. Paikallisvoima ei voi kannattaa esitetyn tukimekanismin toteuttamista ennen kuin on käytettävissä arviot siitä, kuinka paljon tehovajetta pienentäviä investointeja on lähivuosina markkinaehtoisesti odotettavissa, sekä siitä, mikä on tuen mahdollinen investointeja hidastava tai olemassa olevaa sähköntuotantoa markkinoilta syrjäyttävä vaikutus.

Hurme Toivo
Paikallisvoima ry